

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

ST. 206 (NO.)

Posamezna številka 3c

NOVA STAVKA V JEKLARSKI INDUSTRJI BLIZU.

Washington, 30. avgusta. — V teku enega leta bo brez dvoja prišlo do silnejšega v ostrejšega štrajka v jeklarski industriji kot pa je bil oni v letu 1919.

Celo industrijska komisija takozvanega svetovnega mednaravnega gibanja je pronašla, da v jeklarski industriji vladajo sedaj razmere, ki morajo privedi do katastrofe. S tem se strinjajo tudi voditelji jeklarskih delavcev, ki vršijo obširno organizacijsko delo. Vladi so razmere znanje, toda ona samo čaka, ne da bi ganila z mezinem, da odvrne preteči vihar.

Delavski voditelji pravijo, da ne vidijo nikakega izhoda, in da je stavka še edino orozje, katerega se morejo poslužiti.

Ker jim vlada neče priti na pomoč, da jih reši nezgodnih industrijskih odnosa, so jeklarski delavci odločeni, da bodo še enkrat poskusili, v upanju, da jim bo to pot stalno na strani tudi ljudstvo v splošnem.

Komisija gori omenjene organizacije se je obrnila na vlado, da se takoj zavzame za izboljšanje delavnih odnosa v jeklarski industriji s tem, da sklene posvetovanje med U. S. jeklarsko korporacijo in njenimi uslužbeniki.

Poročilo je bilo predloženo predsedniku koncem julija ter bi izročeno delavskemu tajniku 29. julija. Nato je bilo poslano v urad za poravnavo delavskih sporov. Tamkaj je ostanalo do 27. avgusta, medtem ko so uradniki skušali poravnati grozeci štrajk premogarjev.

Ko se je poročilo dalo končno v pretres, se je izražalo dvom, da ima predsednik ali delavski departement pravico, vmesavati se v jeklarski položaj brez havodela kongresa ali skupnega povabila od strani jeklarske korporacije in delavcev, dokler ne pride do stavke.

V poročilu se je priporočalo, da se uvede preiskavo v poljaz jeklarskih delavcev vsaj po zapadni Pensylvaniji. Pa so zopet prišli do zaključka, da to ni mogoče brez povabila od države Pensylvanije, rekoč, da je nemogoče, ravno tako kot je nemogoče poslati zvezne čete v teritorij kakih države, ako za to državne oblasti same ne prosidijo.

Tu podajemo v kratkem področje omenjene komisije, v kateri se nahajajo možje, ki niso nikakvi radikalci, toda navzve te mu uvidevajo, da je položaj v jeklarski industriji neznenos za delavce.

Plače in vse delovne odnose v vsej železni in jeklarski industriji diktira U. S. Steel korporacija. Položaj delavstva pri U. S. jeklarski korporaciji je odvisen od skupine denarnih mogotov, ki črpojo vse svoje znanje o delavskem položaju iz poročil družbinih detektivov in špijonov.

Polovica uslužencev U. S. jeklarske korporacije, to je okrog 95.000 mož, ki so sami tujezemci, izvršujejo najtežje in najtruljivejše delo po 12 ur na dan. Polovica teh dela po sedem dni v tednu. Manj kot ena četrtina kompanijskih delavcev dela po deset ur na dan — 60 ur na teden — ali manj.

Povprečni delavni čas vseh delavcev je 68 ur na sedan. Delavci so pripravljeni, da kurjač pa nevarno poškodovan, vali vremenske bogove.

Ruska armada uspešna.

Varšava, 30. avgusta. — Uradno sporočilo, ki je bilo poslano v javnost noči, pravi, da je pred 15 in 20 leti in so pri svoji stavki navedli dolgi delavni čas kot poglaviti vzrok. Jeklarski delavci delajo od 12 do 40 ur dalje na teden kot delavci drugih osnovnih industrij. V Angliji so jeklarski delavci v letu 1919 delali 47 do 48 ur na teden, ali 20 manj kot ameriški.

Jeklarski trust pravi, da je 12-urni dan potreben, medtem ko potreben v Angliji.

Varšava, 30. avgusta. — Boljševski častniki, kateri so zajeli Poljaki, pravijo, da poljska armada ne bo naletela na resno zoperstavljanje, dokler ne došpe do čete, ki gre ob železniški progi med Vilno, Lido, Branicami in Luninjem.

Vrhovno poveljstvo sovjetske armade je poslalo na razpršene boljševiške čete, ki se nahajajo v poljskem teritoriju, brezčne brzojavke, da se skušajo koncentrirati v Minsku. Iz teh brzojavk, ki so jih prestregli Poljaki, je razvidno, da se nameščava vse te čete reorganizirati v Minsku. Tam se jih namenava razdeliti potem v dve armadi. Severni glavni stan se bo ustanovil v Minsku, južni pa v Kovnju. Pričakuje se, da bo sovjetski vojni minister Leon Trotsky prevel vrhovno poveljstvo nad obema armadama.

London, 30. avg. — Rukski sovjetski čete, ki vodijo protiofenzivo proti Poljakom v okrožju Brest-Litovska, so zasedle štiri vasi. V bližini Lvova se vršijo teški boji, v okolici Vlodava in Grubershoff pa so v teku krajevni spopadi. Te informacije so došle semkaj iz Moskve.

Washington, 30. avgusta. — Izven Anglije in Japonske so sedaj vse zavezniške sile izjavile svoj sporazum z načeli Zedinjenih držav z ozirom na nastop napram Rusiji. Ravnokar se je prejelo iz italijanskega poslaništva formalno sporočilo italijanske vlade, v kateri se izraža strinjanje z ameriškim stavkom.

To je jasna obtožba jeklarskih magnatov, ki ima tem več pomena, ako pomislimo, da prihaja od komiteja, v katerem bili skoraj sami protestantovski škofovi in odlične osebe v ameriškem verskem življenju.

Komisija končno zahteva, da vlada objavi poročila dveh nedavnih preiskav jeklarske industrije, katera se iz neznane vzroka drži v temi.

TRIJE UBITI V NEMIRIH V FLORENCI.

Florence, Italija, 30. avg. — Na zborovanju, ki se je sklicalo, da se propagira takojšnje priznanje ruske sovjetske vlade, je bil ubit en policijski komisar. Policia je strelje vrnila ter usmrtila dva civilista ter jih raniла sedem. Delavci so proglašili kot protest 24-urno stavko.

Pariz, 30. avg. — Poročila iz Madrida pravijo, da je španski kabinet odstopil.

UMORILA SVOJEGA MOŽA. Oakland, Ore., 29. avg. — Po 72-urnem izpraševanju je Mrs. Virginia Clark priznala, da je umorila svojega moža, s katerim se je poročila s posredovanjem nekega ženitvenega urada. "On ni bil tak človek, kot sem mislila, ko sem ga poročila," je dejala Mrs. Clark.

STROJEVODA UBIT V NE-SREČI NA PROGI.

Neenah, Wis., 30. avg. — Takozvani "Velvet" posebni vlak na Soo progi je tri milje od tukaj danes zgodaj zjutraj skočil iz proge. Strojevoda je mrtve, bomo držali navade ali upoštevale.

Kurdi masakrirali 400 Armencev.

Pariz, 30. avgusta. — Brzojavke iz Pariza naznajajo, da so Kurdi v Anatoliji masakrirali 400 Armencev. Brzojavke pravijo, da so Kurdi postrellili može, žene in otroke pa zaprli v cerkev in potem vse skupaj začigali.

London, 30. avg. — Iz Bagdada se poroča, da so v soboto takozvane "šik" čete zasedle mestno Bakuba, ki se nahaja 30 milij severovzhodno od Bagdada, in ki je bilo pred kratkim zavzeto od Arabcev. Arabci so se menda jako malo zoperstavljali. Poročilo pravi:

"Položaj v okraju Muntefik postaja resen. Propoveduje se veliko sveto vojsko in razni roduvsi bodo najbrže v kratkem pridružili upornikom. Tudi položaj prikrito v skupini Širku je kritičen. Opazuje se gibanja upornih čet in pričakuje se ponovnih napadov na naše postojanke."

Kemal paša bolan.

Carigrad, 30. avg. — Mustafa Kemal Paša, vodja turškega nacionalističnega gibanja, je zbolel na razdeliti potem v dve armadi. Severni glavni stan se bo ustanovil v Minsku, južni pa v Kovnju. Pričakuje se, da bo sovjetski vojni minister Leon Trotsky prevel vrhovno poveljstvo nad obema armadama.

Njegov položaj je vzprito velikih skrb in napornega dela v celoti opasen. Tuji obiskovalci sploh ne sprejemata, deloma vsled slabega zdravja, deloma pa, ker ve, da nima ničesar pričakovati od njih. Baite se je pred kratkim izjavil: "Boril se bom do konca, pa magari proti vsemu svetu."

REPUBLIKANI SE ZAGOVARJAJO.

Chicago, 30. avg. — Will H. Hays, vodja republikanske predsedniške kampanje, je danes izjavil da so trdive gov. Coxa o velikanskem volilnem fondu republikanske stranke izmišljene. Dejal, da bodo skupni stroški republikancev pri letnji kampanji znašali \$5.000.000. Izjavil pa je, da si demokratje prizadevajo zbrati celih \$10.000.000 ter da so med najaktivnejšimi podpiralci gov. Coxu "mokri" interesi.

Te izjave in obdobje so bile podane, predno se je sešel v Chicagi senatorski komitej, da preide obdobje gov. Coxa, če, da republikanci skušajo kušati predsedništvo in korumpirati volilce.

PROTI DVBOJEM.

Pariz, 30. av. — V poslanskih zbornicah je več predlogov, da se postavni potom prepove dvobje. Predlaga je za ustanovitev razsodišča, ki bo odločalo v slučajih razdaljenja osebne časti. Dvobje naj bi bilo strogo prepovedani in kdor bi kršil zakon, bi bil podrejen kazni.

ZAKAJ SE LOČIJO.

New York, 30. avg. — Mrs. Adele Sommer hoče ločitev od svojega moža, ker pravi, da kadar jo je hotel imeti v bližini, je ni nikdar poklical po imenu, temveč da ji je zaživil gal.

PARNIK PREREZAL SOMA.

New York, 30. avg. — Parnik "Philadelphia", ki je dospel v pristanišče danes, je pretekli teden 800 milij od irske obale zadebel ob soma ter ga prerezal čez polovic. Som je največja žival bodisi v vodi ali na suhem.

O premogarski vojni v Matewanu.

Matewan, W. Va., 30. avgusta. — (Poroča Alfred Segal.) — V tej naselbini danes patrulirajo zvezne čete, kajti v zadnjem času je bilo med tukajnjim prebivalstvom preveč smrtnih slučajev. Dosedaj jih je bilo 12, sedem rudniških stražnikov in pet navadnih ljudi, in vsi so umrli na cesti.

Visoko število smrtnih slučajev prihaja od tega, ker hočejo premogarski podjetniki s pomočjo nepriljubljenih rudarskih stražnikov in privatnih birci, ki so jih pripravni, če je treba rabiti puško ali samokres, vreči stavkujoče premogarje iz njih stanovanj. Toda dosedaj se je izkazalo, da je padlo več kompanijskih birci kot pa premogarjev.

Zadnja žrtev je bil lastnik hotela Urias, Anse Hatfield. Ustreljen je bil, ko je sedel na verandi v družbi dr. Simpkinsa. Kot se govorji, je dobil pisano naročilo, da poravnava svoje privatne zadeve in zapusti naselbino. Toda on se ni zmenil.

Krogla, ki ga je ubila, mu je predrla telo in ranila dr. Simpkinsa v celjost. Njegov morilnik je še vedno prost. Sedaj je organizirana nekaka črna roka, ki pošilja obvestila na razne stanovnice, da ako jo ne poberejo iz kraja, jih bo doletela ista usoda kot Hartfielda.

Policijski načelnik v Matewanu pravi, da je prepričan, da se je Hartfield ubilo iz mazevanja nad ubojem devetih kompanijskih birci v pretečenem mesecu.

Vse to kaže nazaj na oni trajni dan, ko je padlo enajst mož mrtvih v teku par minut. Štrajkujoči premogarji so na mestu, kjer se je zavrsila tragedija, obdrževali zborovanje. Ameriška zastava je vihrala nad zbranimi in peli so stare himne. Potem je stopil na nek zabol, ki je služil za oder, neki visok, suh mož, in dejal: "Možje, to je sveta zemlja." In vsi so odkrili. Tu so število naši tovariši stopili v boj za svobodo. Naj se ne zgodi, da bi se kdaj reklo, da je njih kri tekla zastonj. Naši tovariši so padli za človeške pravice, za našo konstitucionalno svobodo in za pravico.

Ti možje govorijo o bitki v Matewanu kot o drugi bitki na "Bunker Hill" (kjer so se Amerikanici prvič postavili po robu angleških nadvladi) kot o prvem strelu, ki je bil izprožen proti industrijskemu sistemu, ki je uposli oborožene birci, da vladajo po svoji volji.

Dne 6. septembra se bo vršila obravnavava 24 mož v zvezi s smrtnimi kompanijskimi birci. Vrnila se bo v Williamson. Od katerih strani je padel prvi streli, je še vedno nerešeno vprašanje. Kompanijski birci so izgnali iz kompanijskih stanovanj nekaj premogarjev. Nastal je prepir med njimi in policijskim načelnikom, ki je zatrjeval, da oni nimajo take pravice. Birci so mu povedali, da imajo zanj zaporno povelje; policijski načelnik je izjavil, da je pripravljen podrediti se aretaciji, da pa mora preje urediti svoje zadeve.

Due 6. septembra se bo vršila obravnavava 24 mož v zvezi s smrtnimi kompanijskimi birci. Vrnila se bo v Williamson. Od katerih strani je padel prvi streli, je še vedno nerešeno vprašanje. Kompanijski birci so izgnali iz kompanijskih stanovanj nekaj premogarjev. Nastal je prepir med njimi in policijskim načelnikom, ki je zatrjeval, da oni nimajo take pravice. Birci so mu povedali, da imajo zanj zaporno povelje; policijski načelnik je izjavil, da je pripravljen podrediti se aretaciji, da pa mora preje urediti svoje zadeve.

S. B. Montgomery, državni delavstvo priporočevanje. Ko so udri v dom Gustava Coutois, so najprej začali projektili strupenega plina, ki so ga najbrže ukrali iz vojnega skladišča. Počakali so, da so bili stanovalci omamljeni, nataknili so plinovne maske ter pričeli s svojim delom. Roparji so vsi usši.

Wilson odoberil poročilo premogovne komisije.

Washington, 30. avgusta. — Predsednik Wilson je danes odoberil poročilo premogovne komisije, ki je preiskala položaj delavcev v trdih premogorovih. Poročilo določa, da se premogarji jih je bilo 12, sedem rudniških stražnikov in pet navadnih ljudi, in vsi so umrli na cesti.

Kakor hitro je bilo večinsko poročilo objavljeno, je delavski tajnik Wilson pozval skupni mezdni odsek delavcev in operatörjev, da se snidejo v Scrantonu, Pa. ter sestavijo novo mezdno pogodbo na podlagi tega poročila.

Premogovna komisija je odbila naslednja zvišanja:

Dvajset odstotkov za rudarjev trdega premoga.

Sedemnajst odstotkov za delavcem, ki delajo pod kontraktom, in ravno toliko tudi delavcem, ki so plačani na mesec.

Zahtevi za uposlitev samo učniskih delavcev in seznamski sistem se je zanikal.

Istočasno je Wilson objavil tudi pismo, katero je poslal na komisijo. V tem pismu je Wilson izjavil, da del manjšinskega poročila, 7 laterem se priporoča 27 odstotno zvišanje, ne pride v javnost. Toda predsednik sploh ne omenja štrajka, s katerim so zag

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier ..... 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail ..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50

3 mo. \$2.00.

United States ..... 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00

Europe and Canada ..... 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00

POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c

SINGLE COPY 3c

Lastue in izdaja ga

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljanje.

CLEVELAND, O. TOREK (TU ESDAY) AUGUST 31st, 1920.

104

CITAJTE IN SODITE!

Svetovna vojna je ustvarila kaos, a izbistrla je tudi pojme vseposod. Dala je v topilnico narode in posameznike, da pridejo iz nje ali očiščeni ali pa poginejo. Bila ni potrebna, toda prišla je, ker je morala priti. Tudi clevelandski Slovenci smo občutili vojno furijo, tudi na nas je pustila svoje sledove, tudi med nami je zapustila svoje posledice. Pri tem mislimo v prvi vrsti, kako je vplivala na naš duh, kak vtip je napravila v naše medsebojno razumevanje, kakšna so naša načela kot celote po teh vojnih preizkušnjah. Ali smo izšli čisti in prerojeni ali smo utonili v blatu svojih lastnih grehov in nedostatkov, kajti nepreklicen je zakon, da kar je slabega mora poginiti.

Poglejmo in presodimo.

V tistih časih pred izbruhom svetovne vojne je bila naša naselbina duševno mrtva. Njen vodilni duh je bila "Clevelandka Amerika", organ ki je plesal, kakor se mu je živilo v farovžu. Vladala je popolna tema in duh mračnjaštva in nazadnjaštva je imel prvo besedo. Kar je bilo naprednih elementov, so se morali ozirati za nasvete in navodila drugam, in od drugod se jim je dajalo duševne hrane, da niso poginili v tem blatu. Toda napredni duh je navzlic vsem zaprekam in neprilikam rastel, vrste bojevnikov za napredne misli v verskih in političnih zadevah so rastle in prišlo je do tega, da je klerikalizem začel izgubljati tla. Tedaj so tudi pri uredništvu "Clevelandke Amerike" začeli izprezrevati, da ne nese, če se bije le na klerikalni boben. Prišli so do zaključka, da je napredna stružja postala tako močna, da se jo mora upoštevati in da se jo bo dalo izkorisčati v lastne profitarske namene. Zato je urednik Lojze po temeljitem tuhanju odločil, da se prelevi iz klerikalnega backa v boritelja napredne in delavne misli. Manever se mu je kaj dobro obnesel, in zadovoljno si je mel roke, kajti preje je bil le pokoren sluga farovža, sedaj pa je bil samostojen gospod, odvisen od nikogar; počutil se je absolutnega gospodarja in diktatorja napredne skupine ter se je lot tak tudi obnašal. Greben mu je silno zrastel in s priprostimi delavci, ki so prihajali v urad, je ravnal po vzgledu avstrijskih pisačev, ki hočejo, da se kmet pred njim s klobučkom v roki trese, kot da je njegovo življenje na tehnici. Pri vseh mestnih in državnih oblasteh se je predstavljal kot voditelja vsega, kar je slovenskega v Cle-

velandu in potem pripovedoval narodu, kaj vse je storil zanj pri teh in onih oblastih. Njegovo avtokratično obnašanje je presedalo marsikom, ki je bil napreden iz prepricanja, ne pa samo, ker je tako bolje neslo. Ampak kaj so mogli storiti. Molče so čakali, da pride pravi trenotek.

Ko se je ustanovilo Slovensko republičansko združenje, je pod pritiskom prvega vtisa zaklical ustanovni seji: Možje, vaša pot je prava. Mi smo z vami! — Pa so prišli gospodje iz raznih kancelarij in mu dokazali, da bo za njegovo financo bolje, če zagovarja Krfsko deklaracijo ter srbsko kraljevino, kot pa svobodno jugoslovansko federativno republiko. Naredila se je pogodba in "Clevelandka Amerika" se je zavezala, da za žive in za mrtve zagovarja kraljevsko obliko vlade za Jugoslovane in da dokaže, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi še tako zabit narod, da se ne moremo sami vladati. Z materialno in moralno zaslonbo onih slovitih kancelarij in odborov, je Mr. Pire začel proti naprednim clevelandskim in ameriškim Slovencem sploh najnagnusnejšo gonjo, kar jih pomni zgodovina ameriškega Slovenstva. Kot stekel pes je letal okrog oblasti in tožaril ter denunciral vse, kar ni trobilo v njegov rog. Naš dnevnik "Enakopravnost" mu je bil največji trn v peti. Zaklel se je, da ga uniči za vsa ceno, in podlosti, katerih se je poslužil pri tem, so bile naravnost ogabne. Kdor ni trobil v njegov rog, je bil avstrijak, boljševik in človek' nevaren obstoju države.

Izkoristil je na nesramen način zaupanje, katero si je pridobil na kredit teh naprednih mas pri raznih oblastih, ter tožaril one ljudi, ki so ga sprejeli med se, kot se je izkocabil iz klerikalnega blata. V svojem divjanju je šel celo tako daleč, da je zatožil slovenske vojake pri ameriški armadi, ki so se v naših naprednih glasilih vmenili za načela republičanskega združenja. Napredni elementi so ga popuščali, kajti videli so, da tako postopanje v tako resnih časih nasprotuje vsakemu človeškemu čustvu poštenja in spodbognosti. Navzlic temu se mu je pod pretezo njegovih laži-narodnih manevrov posrečilo obdržati kopico dobromislečih ljudi, ki so mu verjeli in mislili, da ima plemenite namene.

Ti so bili najbridekje razočarani, ko je stopil v kompanijo z ono klerikalno bando, ki se je potegovala za preperelo avstrijsko vlado in njeno cesarsko zaledo do zadnjega hipa. Nekdanji urednik falirane "Sloga" je bil sprejet z odprtimi rokami v uredništvu "Clevelandke Amerike" in nekdanji veleavstrijski in velesrbski urednik sta se priateljsko objela, si prisegla zvestobo ter napravila načrte, kako bodeta vlekla za nos napredne clevelandske Slovence ter živel na račun slovenskega naprednega življa v Ameriki.

Toda kakor sta oba velika mojstra v zavijanju in pretvarjanju resnice vendar jima je račun unesel. Zapustila ju je še zadnja pešica naprednih dobromislečih ljudi, na katere sta računalna. Svojemu lističu sta dala novo ime, toda vse zaman, ljudje se ne dajo več varati. Biti napreden in nazadnjaški, za kapitalista in delavca, za Orla in Sokola, tega "trika" nista bila zmožna niti slovena žurnalista bivše "Clevelandke Amerike" oziroma "Sloga".

V zadnjem času postajata te dve kameleonski propagaci zopet precej predzrni. Toda če se ne motimo, je napredna masa že napravila končen račun s temi vodji dvofezne politike in da ve, kje ima iskati zaveznosti v boju za napredno stvar. Smešita naše delavsko podjetje ter se veselita nad vsako najmanjšo stvarjo, o kateri mislita,

"Šema . . . kako naj pa to vem . . ."

"Ali ste slišali — vas ne pozna — meni pa je rekla šema — nov dokaz, da me ima rada —"

"Poživlja že, gospodu se mudi —" je rekla nestrpno Natalija. "Sploh sem pa prišla na maškerado plesat in se zabavat . . ."

"Koj — — kaj, Natalija," je hitel Tomaž. "Le to povej, če bi ti tega gospoda po obrazu in po glasu spoznala, če bi ga videla na pr. v generalski obleki."

"Seveda bi ga spoznala."

"Potem je vse v redu . . . tudi za slučaj, če bi go spod hotel pozabiti na najin dogovor."

"Nikar ne mislite, da bom pozabil na ta dogovor — še jučri vam sporočim kako in kaj," je dejal prefekt.

"Ločili so se. "Z bogom . . ." je dejal prefekt. — "Klanjam se," je rekel Tomaž, Natalija pa je zaklicala: "Dobro zabavo gospod Konte di Monte Porco."

Prefekt je hitel v garderobo, kakor bi se mu mudilo na toho prostor, čigar vrata so zaznamovana z mičlo, med tem ko sta se Natalija in Tomaž vrnila v dvorano.

"Kdo je ta gospod?" je spotoma tiho vprašala Natalija in se stisnila k Tomažu, hoteč spoznati, kajko moč ima nad njim.

"Ah tebi res ne morem ničesar zamolčati," je zavzduhnil Tomaž "preveč te imam rad — še besedomen postanem zaradi tebe."

"Kdo je ta gospod?" je vnovič vprašala Natalija in se ustavila v tihem temnem kotu.

"Če mi daš poljub —" je šepetal Tomaž in vistem trenotku že poljubil Natalijo.

"Torej — kdo je ta gospod?"

"To sploh ni noben gospod — ampak predstojnica usmiljenih sester," je zaupno zašepetal Tomaž in nagle potegnil presenečeno Natalijo seboj v dvorano ter se živo zapodil med plesalce ter se ž njo sukal veselo in brezkrbno, kakor da je ves svet njegov.

Natalija je sicer še nekajkrat zasukala pogovor

da ju prinese bližje nazaj v one čase, ko bo na 6119 edina slovenska tiskarna v Clevelandu in ko boda lahko nastopila kot popolna gospodarja položaja. Njiju pobožne želje se seveda ne bodo nikdar izpolnile, kajti za našim podjetjem stoji zavedno delavstvo, ki z vsakim dneom bojje spoznava, kako velike važnosti je zanj, da ima v svoji sredi podjetje, katero lahko kontrolira, in ki je tukaj ne zato, da si kak zasebnik polni žepeč temveč da pred javnostjo zastopa njegova načela in deluje za prospeh vsega, kar je dobrega in naprednega.

V zadnjem času je ta propala dvojica pričela z nemškim namigavanjem, da je Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna družba pred bankerom.

To je brezstidna laž! Sicer naš položaj ni rožnat, kot pri kakem podjetju, ki je organizirano na kapitalistični podlagi, toda resnica je, da družba redno izpolnjuje vse svoje obveznosti, in da še nekoliko ostane, da se dene na stran. Ali je to banker? Zato slovenski delavci, sežite po delnicah našega tiskovnega podjetja, postanite njegov solastnik, podpirajte podjetje, ki je ustanovljeno, da vam pomaga in prepričali se boste, da je bilo v vašem in v interesu celokupnega delavstva.

KLERIKALNA KOMEDIJA "GOSTUJE" V MA-RIBORU.

Pol leta so naši klerikale z velikim bobnom ozanjali po Slovenskem, da se bo koncem julija t. l. vršila v Mariboru velika orlovska slavnost, ter da naj gredo vsi pogledat si to "zanimivo" slavnost. Vabilo so na ta shod ves krščanski svet, da si ustavijo tu prepotrebno internacionalo, ki bodi nekaka avantgarda ecclesiae militans.

Sklicali so kongres v Maribor, ki je zelo blizu Prekmurju, katerega zavojevati so si stavili slovenski klerikalci za svojo nalogu. Iz Jugoslavije so na kongres poklicali klerikalne zastopnike iz Hrvatske, Slavonije in Bosne, ad se ti od slovenskih klerikalev kaj "dobrega" načuge, ter da se strnejo v eno klerikalno bojno črto proti pravoslavnemu življu in si dado tu direkcie za skupno klerikalno politično akcijo v državi SHS v najbližjem času.

Duhovščina se organizira vedno bolj na politično stran in sam ljubljanski škof Jeglič je povdral na kongres veliki pomen socializma! Seveda je mislil pri tem na takozvani krščanski socializem, ali drugimi besedami: na kapitalistično barriero proti navalu pravega, delavskega socijalizma. V resnicu lahko rečemo, da se sme mednarodni kapitalizem danes veseliti v mednarodnem klerikalizmu svojega najboljšega zaveznika in pravoribitelja, ker ga podpira v prvih verskih fanatizem.

Ljubljanski dopisni urad bom bardira na povelje že par dni z

dolgoveznimi brzjavkami uredništva listov o mariborskem klerikalnem taboru. Iz poročil razberemo, da je kongres na pol officijalni, to je, da je tudi država na njen interesirana. Mi smo sicer to vedeli že prej, saj so stavili udeležnikom brezplačno ali pa za polovično ceno celo cele vlake na razpolago in je bilo tudi uradništvo na pol officijalno "vabljeno" na kongres. In gotovo, da je tudi "vlada" šla na roko . . . Kongres inspiracijo dr. Jeglič, dr. Napotnik, dr. Šarič, mnogobrojna duhovščina, klerikalni poslanci, klerikalni študentje in študentke in Marijine device. Kot gostje in gledalci so prišli zastopniki češkoslovaških klerikalnih Orlov, ameriškega krščanskega Sokola in celo par Francozov.

Marijonete pa so mnogočestvena uboga klerikalna raja iz vrst delovnega ljudstva, ki pleše, kakor mu velevajo režiserji. Na kongresu ustavljajo duhovniki svoja durovniška društva, dijaki svoja klerikalno-kulturno-politična, cerkveni dostojanstveniki pa sklepajo med seboj in s posvetno gospodsko prijateljske zveze in čitajo udeležnikom pozdravne brzjavke vojnih ministrov, odsotnih cerkev in državnih oblastnikov, govore ognjevitve patriotske govoru in pišejo pozdrave papežu, kralju, klerikalnim politikom itd., vse tako, kakor svojčas, ko so bili govorili vojakom "odhajočim na fronto".

Nas vsa stavir interesira, ker vemo, da je klerikalna gospodina na tem kongresu poživila na vse tiste sile, ki naj se v prihodnosti s tem večjo silo zaže-

nejo med še nerazsodne ljudske mase, da jih preslepi in pridebe na klerikalno stran ter da prideti klerikalizem potom njih do moči; vemo, da se vstvarja nov načrt atetatov klerikalizma predvsem na delavstvo, na proletarijat, da ga razkraja in slabbi njegovo moč. Vsesih je klerikalizem lovil v svoje zanke kralje, in kneze, ker so ti imeli moč in oblast, danes lovi mase, ker te odločajo v politični arena!

Strmi, se delavstvo, v emotivno bojno fronto, ne daj se premoti in uspavati od kapitalističnih usurpatörjev. Sodruži, bodimo na strazi, ker sovačnik se grpira na novo! . . .

ISČEJO SE
TEŽAKI
DOBRA PLAČA—STALNO
DELO.
Zglasite se
V NAJMEVALNEM
URADU
AMERICAN EVER
READY WORKS.
WEST 117th & BEECH RD.

List Enakopravnost je pričel inžicirati iz potrebe. Tako je tudi potrebo, da se ga povpšei do cilja — ne in neomajene podlage v splošnem. Da se to uresniči, je velike valjosti to, da se vsak izmed članov potrdi pridobiti čimveč novih člankov — naročnikov. List je še mnogo za vas, da za vas, da čitate te vrstice. Koliko ste pa ravnili vi za list?

Dnevnik
Enakopravnost
je
ŽICA
ki spaja
odjemalca s trgovcem
Oglas v našem listu
dospe na svoje doleno mesto liki telegrame.

Tomaž je bliskoma odskočil, kakor akrobat vzel klubok pod pazduho, da bi mogel "bezati".

"Kaj praviš — Moj oče — tvój oče — nemara župnik Bradavica —! Ne, Natalija! Tja ne grem!" posled bi me še danes gnali v Alojzeviče."

"Ne budi tako neumen," ga je mirila Natalija. "Se danes zvečer so tvój oče rekli, prav je imel mač, da je ušel iz lojzijevča. In sploh so rekli tudi tvoj oče."

Tomaž se je polagoma zopet približal. Natalija je zavzduhnila.

"A tako so govorili moj oče? Namreč tisti oči, ki pravijo, da niso moj oče? Sment — to je skoraj uspešen."

"Ti bodo sami povedali — pojdiva že vendar."

Natalija je prijela Tomaža pod roko in ga vlečela seboj in Tomaž ji je sledil, če tudi nerad, in je s tem modrovale:

"Moj oče so, pa niso mij oče? Hm, navsezadnji kdo je mati kakega človeka, se lahko natančno videni. To stoji. A kdo je oče . . . navsezadnje je takoj."

Naposled je lahko mogoče, da moj oče res niso moj oče. Hm! Brez očeta pa tudi nisem. H

LOKALNE NOVICE

— Profesor G. Volk nam sporoča: Angleščina za Slovence in Slovenke se poučuje v Clevelandu vsako sredo in soboto od 7. do 9. ure zvečer v Slovenski Narodni Čitalnici, 6029 Glass Ave., v Collinwoodu vsak torek in petek od 7. do 9. ure zvečer v Slovenskem domu, 3. nastropje.— Vse rojake in rojakinje, posebno one, ki so pred kratkim došle iz domovine, opozarjamо, da se jim tu nudi izredna ugodna prilika, da se priučijo angleščino, katere naj nikar ne zamudijo.

— Jutri zvečer se vrši v Kunčičevi dvorani redna mesečna seja pevskega zborja "Jadran" v Collinwoodu. Seja se vrši v Kunčičevi dvorani. Sporoča se nam, da je zlato uro, katero je dal na žrebanje "Jadran" zadele Mrs. Jennie Martinjak. Dvignjena je bila št. 40 B.

— Predsednik clevelandskih cestno - železniških družbe John J. Stanley je obvestil sinčič meštano zbornico, da se mora vozna pristojbina zvišati na 6 centov, ali devet listkov za 50 centov, prestopni listek pa 1 cent kot dosedaj. V svojem poročilu pravi Stanley, da obrestovalni fond družbe z današnjim dnem pada pod \$300,000. Glasom takozvane Taylerjeve mestne nadrebe se voznina s tem avtomatično poviša. Mestni komisar za cestno železnicu pa pravi, da je še upanje, da obrestovalni fond ne bo padel pod \$300,000 in da povišana vozna pristojbina ne bo še tako kmalu uveljavljena. O natančnem položaju obrestovalnega fonda se ne bo ničesar izvedelo do 15. septembra in gotovo je, da se tudi vozina ne bo povišala do takrat.

— V sredo zvečer se v Kunčičevi dvorani vrši seja Waterloo kluba. Društveni zastopniki so prošeni, da so vsi navzoči.

— Vrednost jugoslovanske krone je znatno poskočila. Danes se mora plačati za 100 jugoslovenskih krov \$2.90.

— Včeraj popoldne je policijska postaja na Superior ave. dobila obvestilo, da so se v Gordon parku pojavili trije moški, ki z robci čez obraz ustavlajo in napadajo šefalce. Letelički skadron je takoj odhitel na lice mesta, toda ni našel o napadalcih nobenega sledu.

— Zvezna rezervna banka v Clevelandu je včeraj podala popročilo o splošnem industrijskem položaju. Rečeno je, da je pogled v bodočnost sedaj jasnejši kot je bil kdajkoli prej v zadnjem času. "Prepričani smo, da je vse najhujše že znamenit," pravi poročilo, "toda položaj je vendar še tak, da je najbolje, da se še nekoliko počaka, predno se začne delo zopet s polno paro."

— Neki bandit je smrtno nevarno ranil mestnega uslužbenca James W. Kittleja, ki je šel po Payne ave. v bližini vzhodne 21. ceste. Ustavil ga je, ter zahvalil, da dvigne roke. Ker se ta ni takoj povelju pokoril, je bandit takoj ustrelil. Kittle se je stežavo privlekel do doma Mrs. Plumme, 1609 E. 22nd St. ter zaklical za pomoč. Napad je bil izvršen komaj tri bloke od njegovega stanovanja, ki se nahaja na 1881 E. 26th St.

— Odkar je izbruhnila vojna, je sedaj prvič zopet upeljana direktna parobrodna zveza med Ameriko in Rusijo. Tozadenvno naznanilo je v Clevelandu podal urad Colver-Miller parobrodne družbe. Tudi White Star Dominion parobrodna črta sprejema potnike za Rusijo, ki imajo potne listine.

— Življenje brez ljubezni je bilo za 22letno Leono Lehman, stanujočo na 1163 E. 76. St. brezpomembno. Zato je spila nekaj strupa. Potem pa je o tem povedala materi. Odpeljali

(Nadaljevanje iz 3. str.)

so jo v bolnišnico, kjer pravijo zdravniki, da bo okrevala. Pravijo, da ji je njen ljubimec obljubil poročiti, preteko soboto pa ji je dejal, da se je skesa. Bila je tako razočarana, da si je hočela končati življenje.

— John Fritz, 2773 E. 75th St. je ponoči vozil po mestu voz s senom. Saržent Čerba in patrolman Wincens sta seno posledovali malo bližje ter našla v njem 10 galonov rozinovca. — Kako je bilo potem, že sami ve-

— Clevelandski hoterji so sklenili, da bodo amerikanizirali imena raznih jedi. Do sedajška imena, ki so povzročaly so bila v navadi povečani franco-marsikateremu Amerikancu doči pravljivi. Pravijo, da se je včasih zgodilo, da je včasih kdo naročil jedi z najrazličnejšimi imenami, ter končno pronašel, da je bila vsaka kakšne posebne vrste — "župa".

— John Novak, stamujč na 1307 E. 54. St. je včeraj v bližini 55. ceste videl, ko je tovorni avtomobil povozil nekega dečka. Poletel je na cesto ter ga dvignil, misleč, da je njegov letni sin Edward. Pripredil je vse potrebno za njegov pogreb ter sel domov, da ženi naznani žalostno vest. Lahko si mislite, kako je bil vesel in presenečen, ko je ob prihodu na dom našel, da je Edward doma čil in zdrav. Povzeten deček se nahaja v mrtvačnici Flynn-Froelk Co. na Superior ave. in 55. cesti. Njegovo ime ni znano.

KONGRES SVOBODNE MISLJIVI V PRAGI.

Navedli smo dosti slučajev, da dokažemo kapriciozni značaj strele in da tudi dokažemo, da je prva stvar nuditi prizadetemu potrebitno zdravniško pomoč in naj je videti slučaj na prvi pogled še tako brezupen. Smrtni slučaji vsled strele niso nikakor tako pogosti kot domnevajo strelinski ljudje in preiskava, stajača se preko dobre desetih let, katero je vpriporočil Mr. Moore, predno je odstopil kot načelnik vremenskega urada v Washingtonu, nam razkriva dejstvo, da je bilo v tem času ubitih v Združenih državah od strele le 700 ljudi. Od teh slučajev

pa so se presestljivo maloštevilni završili v velikih mestih, kjer predstavljajo brzjavne in telefonske žice obenem z jeklenimi ogrodji hiš neškodljive prevodnike zračne elektrike. Izmed dvanajst mesecov in letu kažejo maj, junij, julij in avgust, to je spomladanski in poletni meseci, največje število električnih viharjev. Med državami je najbolj pogosto obiskana ob neviht Pennsylvania, ki je tudi država, v kateri je živel Benjamin Franklin večino svojih let in kjer je tudi razkril prevodnost strele.

Poleg vašega imena je zaznamovano, do kdaj imate plačan list. Kadar poteče naročnina obnovite jo takoj, da vam ne ustavimo lista.

Dr. 'Slovenski Sokol'
CLEVELAND, O.

John Pekol, starosta, 6011 Bonna Ave., Mike Kos, podstavista, 1192 Norwood Rd., Fr. Hudovernik, tajnik, 1081 Addison Rd., Frank Šober, blagajnik, 1395 E. 55. St., Nadzorniki: Karol Rogel, 1191 E. 60th St., Frank Piks, 1095 E. 72nd St., Peter Piks, 6025 Glass Ave. Oskrbnik hiš: John Pekol, 6011 Bonna Ave., državni zdravnik dr. Frank J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Se je se vrše vsaki prvi petek v mesecu ob 8:00 zvečer v prostorih S. N. D. soba št. 3 v drugem nadstropju. Sprejemata se brate od 16. do 45. leta. Mesečina 75c. Usmrtnina \$100.00, bolniška podpora po \$7.00 na teden in poleg vsega tega da za vsakega člena, ki umrje \$25.00 za pogrebne stroške.

Ne išči zavetja pod drevesom, če bi te slučajno zlostilita nevihta na prostem in ne stoji pri vratih skedenja ali v bližini živine.

Odstrani se od železnih žic in najbolje je, če zapre vsa okna in vsa vrata tekom nevihte.

Najbolj varen prostor je sredi sobe, vendar pa ni absolutno potrebno, da bi sel v posteljo ter se skušal popolnoma izolirati.

Razventega pa se je treba spomniti, da ima nebo več grmenja za strašenje kot pa bli-

skov za kaznovanje in da ni

strele le 700 ljudi. Od teh slučajev

206-212) ga lista.

MALI OGLASI

SLOVENSKO DEKLE dobija službo v zozdravniškem uradu. Oglasiti se je na 5393 St. Clair Ave. (?)

POZOR SLOVENCI!

Pri meni lahko dobite vsakravnne breske na bušel ali več in ravno tako sweet corn, tomatoes, krompir, zelje in čebuljo. Ce hočete kupiti bolj pocen se obrnite na slovenskega farmarja JOHN DRENICK R. 2. Geneva, O., Telefon 136 L. Samo četrtek milje od Geneve. 204-15.

HIŠA 7 sob, kopališče, elektrika, blizu White auto. Co. Cesa \$5300. Več se izve na 6508 St. Clair Ave. 204-09

O. S. Princeton 245 Bell Rosedale 6353-W.

JOS. VOVK
1123 Addison Rd.AVTOMOBIL ZA VSE SLUČAJE.
se priporočam.

THE W-K DRUG CO. St. Clair, vogal Addison Rd.

Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

Mi izpoljujemo zdravniške recepte točno in natančno.

JOHN KOMIN,
Lekarnar.
(M.W. F.)

Sedaj, ko so se razmire v domovini nekoliko uredile, lahko zopet pošljete denar v domovino v KRONAH. Pošljiamo še vedno tudi v DOLARJIH ki je najboljši in najsigurneji način pošiljanja.

Ne odlašajte in pošljite še danes, ko so cene še nizke.

Pošljavate v lirah.

LIR	KRON
50.. \$ 2.90	300. \$ 3.75
100. \$ 5.40	400. \$ 5.00
300. \$15.60	500. \$ 6.25
500. \$26.00	1,000. \$12.50
1,000. \$51.00	5,000. \$59.00
	10,000. \$117.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna in tako torej mi računamo pošljavate po ceni istega dne, ko nam denar dosegne v roke.

Pošljavate denar skozi vaš lastno slovensko podjetje, kjer se vam pošteno postreža v vseh ozirih.

THE JUGOSLAV Foreign Exchange. 6418 ST. CLAIR AVE.

Uradne ure vsak večer od 5. do 8. ure.

Tel. Central 3596 W.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatnine.

Wm.

Sitter

6805 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, O.

ODDA SE SOBA ZA ENEGA FANTA NA 6111 ST. CLAIR AVE. 205-207

STANOVANJE. — Odda se stanovanje obstoječe in štirih sob, kopališče, elektrikalno rasvetljjava. Na 14804 Hale St. (205)

NAZNANILO.

Radi odhoda na konvencijo SSPZ v Chicago bo moj urad zaseden v sredo, četrtek in petek (2. in 3. sept.)

Ker mi je nemogoče dobiti mestnika v uradu, bom za kandidate k raznim društvom razpolago v sobotu ob 11. dopoldne 9. zvečer. Za Maccabean preiskuje kandidate dr. Lupescu na St. Clair & Marquette Rd. DR. F. J. KERN, 6202 St. Clair Av.

Za bolezni in bolečine

PAIN-EXPELLER
Tvornica znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr. Prijatelj v Potrebi

Bodite pametni in kupite ARBU MAZILO za rane, izpahlišaje, opeklne in kožne bolezni. To dobite v vseki lekarni in držar na nazaj, ako niste zadovoljni. The Ar-bu Laboratories Co., 14017 Darley Ave. Cleveland, O.

ČITAJTE!
D. Stakich & J. Kral MI PRODAJAMO

hiše late in farme ISTOTAKO ZAMENJAMO FARME ZA POSESTVA V MESTU.

Poštena postrežba. 15813 WATERLOO RD.

Dee LAKE LINES
A Vacation Trip That Satisfies
THIS summering will soon be here and with it the joys of a vacation trip. Where are you going? The Great Lakes is the mecca for particular and experienced travelers on business and pleasure trips. The D. C. Service Company embodies all the qualities of speed, safety and comfort, the freedom of the decks, the cool refreshing lake breezes, D. C. Service, Gurnee, Daily Service May 1st between Detroit and Buffalo. Leave 6:00 P. M. Arrive destination 9:00 A. M. Daily Service April 1st between Detroit and Cleveland. Leave 11:00 P. M. Arrive destination 6:15 A. M. MACKINAC ISLAND Service June 14th to Sept. 14th. 3 trips per week June 14th to July 1st, 6 trips per week. Between Detroit and Buffalo. Send 25 cent stamp for illustrated pamphlet and map of Great Lakes. Address L. G. LEWIS, G. P. A., Detroit, Mich.
DETROIT & CLEVELAND MAILING CO.
A. A. SOKOL, President and General Manager. J. T. MCGILLIVRAY, Vice-President. Between Detroit and Buffalo. Send 25 cent stamp for illustrated pamphlet and map of Great Lakes. Address L. G. LEWIS, G. P. A., Detroit, Mich.

LIBERTY BONDI IN VOJNO VARCEVALNE ZNAMKE.

Prodajate sedaj. Mi plačame v gotovini takoj. Simon, zanesljivi prekupevalec, soba 216 Lenox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpečajo. Vogal dveh cesta v Eucli dave, nad Singer Sewing Machine Co. Odpoto do 6. ure zvečer.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRavnost"

"ENAKOPRavnost"